

İnsan ve Hayat'tan



10. Yaş

Geniş ailede doğan bir çocuk iseniz, 3-4 yaşlarına ulaştığınızda muhtemelen hâlâ hatırlayamadığınız bir amcanız ya da halanız olmuştur. Anne babanız, Ahmet amcanızı ya da Fatma halanızı size uzun uzun anlatmışlardır. Tam öğrendi dediklerinde, komşunuz Ahmet Bey ile Ahmet amcanızı karıştırmış olma ihtimaliniz yüksektir.

Amcalar, dayılar ve teyzeler tarafında da tatlı bir heyecan vardır. Aldıkları birbirinden güzel hediyeler ve yaptıkları sürprizlerle yeğenlerinin hayatlarına dahil olmaya çalışırlar. İkinci defa görüştüklerinde doğrudan hatırlanmak onlar için önemlidir. Üç yaşındaki Elif'in koşarak teyzesine sarılmasının duygusal tesiri, ailede farklı bir atmosfer oluşturur.

Sonra o güzel çocuk büyümüştür. Bütün akrabalarını rahatlıkla hatırlıyordur. Lakin tanışma bitmemiştir. Gençler, gençliklerini aile büyüklerine ispat etmeye çalışırken aile büyükleri tarafında ise hediyelerin yerini, yeğenleriyle güzel vakit geçirme almıştır. Kemal amcanın ve Kamil dayının düşüncesinde şimdi, genç insanın zihninde değerli bir yer edinme, saygın bir aile büyüğü profili çizme cabası vardır.

İnsan ve Hayat Dergisi bugün on yaşında. 10. yaşa yakıştır "Gençlik Bir Kere Yaşanır Ama Hep O Hatırlanır" kapağıyla sizlerle.

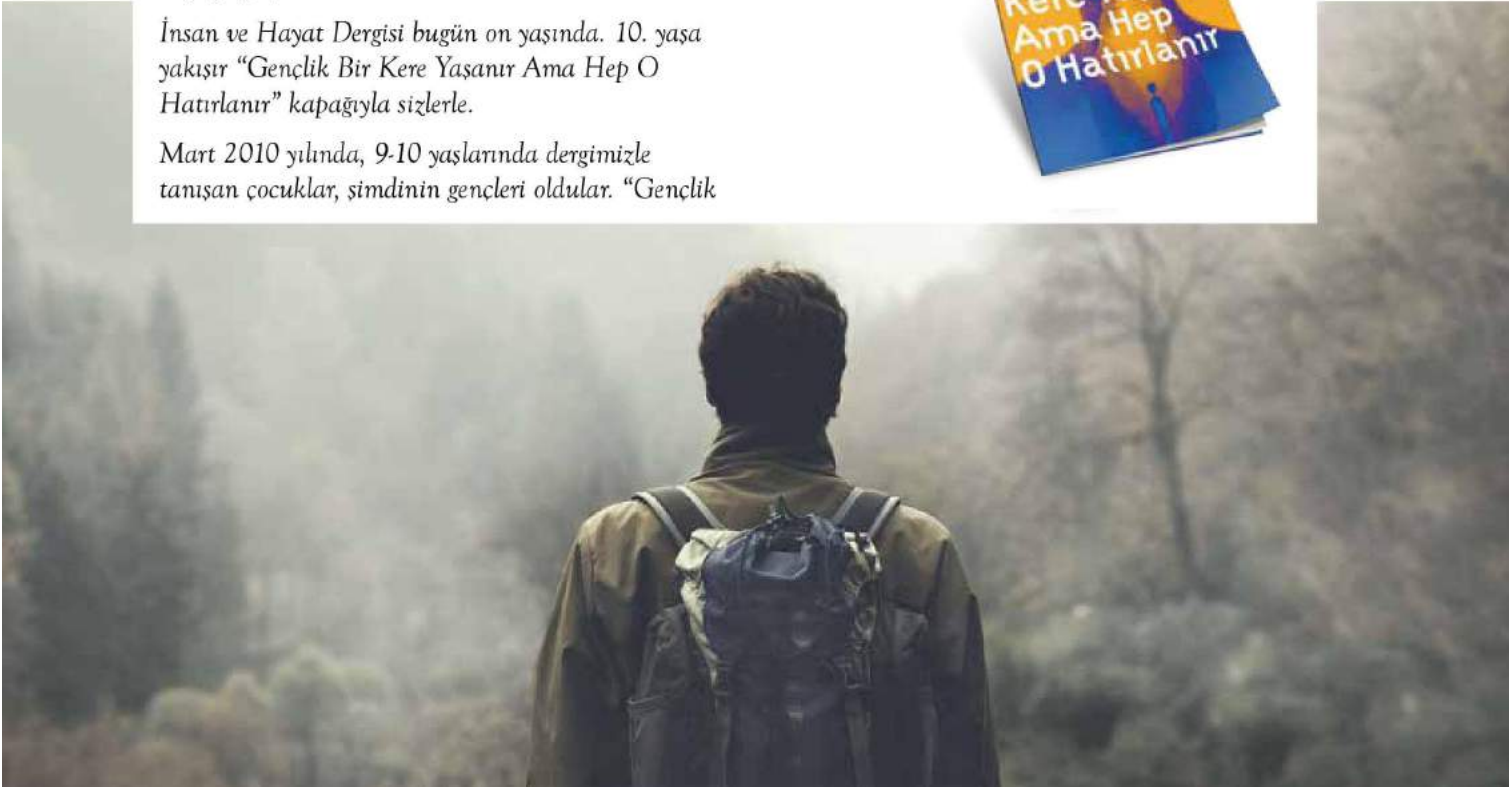
Mart 2010 yılında, 9-10 yaşlarında dergimizle tanışan çocuklar, şimdinin gençleri oldular. "Gençlik

Enerjisi", "Emsal Gençler" ve "Gençlik Nasıl Yaşanır?" yazıları, sadece dergimizle büyüyen gençler için değil, onların ebeveynleri ve aile büyükleri için de değerli içerikler bulunduruşor.

Bu ay Süzgeç bölümünün yerine, 10. yaşımızın özeti var. Dergimizin değişimini anlatan, "İnsan ve Hayat 10 Yaş Büyürken" yazısıyla, güzel hatıralar tazelenecek. "Farklı Coğrafyalar ve Renkler" çalışmasına bakarken, dergimizle keşfettiğiniz ülke ve şehirleri hatırlayacaksınız. Beş bölümden oluşan "Büyük Soruşturma" yazısında ise yıllar içinde derginin hangi alanlara odaklandığını göreceksiniz.

Dergimizle büyüyen gençler için yine dolu dolu bir Genç Hayat eki var. Geleceğin yetişkinlerine ve şimdinin kendini genç hissedenerine keyifli okumalar.

Tanışmak, hatırlanmak ve zihinde güzel bir yer bulma cabasıyla, her ay kapınızı açacak, nice 10 yaşlara...



Aktüel Kültür Dergisi
Sayı 121 Mart 2020

Camlıca Basım Yayın ve Tic. A.Ş. Adına İmtiyaz Sahibi
Hüseyin GÜNEY

Yayın Yönetmeni
Harun ÖZDEMİR

Yayın Koordinatörü
Ümit YÜKSEL

Editörler
Ercan ERDOĞAN, Hakan ALTUNYURT,
Senol GENÇ

Katkıda Bulunanlar

Sadık CANLAR, Selman ASLAN, Barbaros DOĞAN, İdris EREN, Seyhan TUNALI, Ömer DEMİR, Erdoğan OĞULTEKİN, Yasın ODABASI, Kübra ER, Ferhat KAYA, Sâfi GÜLAÇAR, Said ÜNALAN, Mehmet Ali ASLAN, İsmail Hilmi ÖZTÜRK, Mustafa BORAN, Ömer UYSAL, Sengül KARAGÖZ, Hasan ZORBA, Mümine Ferhan İBİLOĞLU

Tasarım Uygulama
Fatih DEVREZ

Basın ve Halkla İlişkiler
Murat SAFRAN, Kemal AYDIN

Yönetim Yeri
Bağlar Mh. Mimar Sinan Cd. No:54
Güneşli - Bağcılar / İSTANBUL

Baskı ve Cilt
Camlıca Basım Yayın ve Tic. A.Ş.
Bağlar Mh. Mimar Sinan Cd. No:54
Güneşli - Bağcılar / İSTANBUL
Kütüphane: Camlıca Araştırma Kütüphanesi

Yayın Süresi-Türü
Aylık-Yerel Süreli
ISSN: 1309-5978

Doğu Avrupa Bayi
ENDER GMBH Melatener Weg 18 - 50825 KÖLN
Tel: +49 221 690 58 90 Fax: +49 221 690 589 29
dergi@ender-gmbh.com

Batı Avrupa Bayi
Camlıca Kitap B.V. Bemmelseweg 67 6662 PE Elst-GLD
Holland info@camlıcakitap.nl / www.camlıcakitap.nl

İRTİBAT ve ABONE
Yazı İşleri
Bağlar Mh. Mimar Sinan Cd.
No: 54 Güneşli - Bağcılar / İSTANBUL
(0212) 657 88 00 - 7104
www.insanvehayat.com
bilgi@insanvehayat.com

Abonelik
abonemerkezi@camlıcabasim.com
www.edergim.com - www.abonem.org
(0212) 657 88 00 - 7102
WhatsApp Hattı: 0530 285 38 04

ZİRAAT BANKASI
TR81 0001 0021 0550 7231 7750 02
AKBANK
TR60 0004 6011 9388 8000 0135 18
VAKIFBANK
TR56 0001 5001 5900 7299 8908 80

İnsan ve Hayat Dergisi'nin bütün yayın hakkı, Camlıca Basım Yayın ve Tic. A.Ş.'ye aittir. Dergiye gönderilen yazılar, yayınlansın ya da yayınlansın işide edilmez. Dergimiz, yazılar üzerinde gerekli müdahaleyi yapma hakkına sahiptir. Dergide çıkan yazılar kaynak gösterilerek iktibas edilebilir. Dergide yayımlanan yazı ve reklamların her türlü mesuliyeti yazarlarına ve sahiplerine aittir.

Dünyaya Mercek 6

Aktif Okur 9

Haberler 11

İnsan ve Hayat 10 Yaş Büyürken 12

Farklı Coğrafyalar Farklı Renkler 14

Büyük Soruşturma 16

Geleceğin Okurları 22

Gençlik 1 Kere Yaşanır! 24

Gençlik Enerjisi 30

Emsal Gençler 34

Ergenlik ve Beslenme 38

Gençlik Nasıl Yaşanır? 40

Hayat 1 Kere Yaşanır 42

Şahaneliğini İçinde Saklayan Salep 44

Ne Kadar Altın? 48

Cepheinin Ardındaki Hayatlar 50

İnsanın Erozyonu "Bir-ey-selleşme!" 54

Hikaye: Siyah Ayna 56

İğne Oyası 58

Hitabette Soru-Cevap Sanatı 60

Gakguk Dede 64

Gemileri Yaktı ve Devrinin Kilit 66

Adamı Oldu "Târik Bin Ziyâd"

Bulmaca 71

icindekiler

ORTAK

Fotoğrafta iki tane yüz var. İkisi de masum ve küçük. Gözlerinden ve birbirlerine bakışlarından masumiyetleri anlaşılıyor. Onların ortak özellikleri çok fazla, masumiyetlerinin yanında her ikisi de aynı coğrafyada yaşıyor; Peru'nun dik ve zorlu zirvelerinde. Ve ikisi de üşüyor. Birinin korunmak için tüyleri var; diğerinin de o tüylerden yapılmış kazağı ve beresi. İki ortak, tek coğrafyada ve tek paydada birleşiyor.
(Arequipa/Peru)



ZIPLA

Dünya âleminde yaşıyoruz. Hedefimiz, gittiğimiz, gitmemiz gereken yön belli. Karşıda duruyor; apaçık. O her zaman açık ve görünür fakat gözlerimiz bazen dünyanın tozuna bürünür; baksa da göremez. Ayağımıza dolanmıştır dünya telaşı. Toprağına basıyoruz. Bağımız var daima. Ne yapmalı? Fotoğraftaki gibi zıplasak şöyle havaya. Dünyanın tozundan toprağından elimizi eteğimizi çeksek. Ne dersiniz?
(Omo Vadisi/Etiyopya)





İnsan ve Hayat 10 Yaş Bü



2010 Mart

İlk sayı "Hayatın Merkezi Aile" ile yayın hayatına başladı. Kirlenen toplum hafızasını beraber temizleyelim, sloganı öne çıktı.



2013 Mart

37. sayıda logo ve tasarım değişti, muhteva daha da zenginleşti. Yeni slogan "Oku Hayata Değer Kat" oldu.

2011 Mart

Sayı 13, Kadın Kahramanlar en hızlı biten sayı oldu.



2014 Haziran

52. sayı, Network Marketing en çok ses getiren sayı oldu.



2012 Ekim

Rüzgargülü Çocuk Dergisi eki verilmeye başlandı. 24 sayı (Eylül 2014) devam etti.



2015 Eylül

Dergi, kendi yazarlarının çıkardığı 3 kitap ile İnsan ve Hayat Kitaplığı markasıyla okurlarına "Merhaba" dedi. Çilek Ağacı, Annem Olsa Ne Pişirirdi?, Kelime Üretme Laboratuvarı.

2016 Şubat

72. sayıda Dünya dışı hayat "Merih'ten Yeni Bir Haber Var mı?" başlığı ile kapakta yer aldı.



İnsan ve Hayat Güçlenirken...



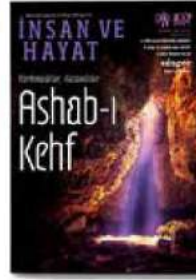
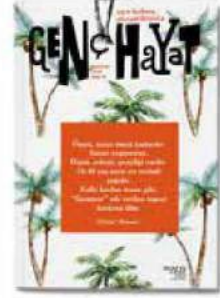
2017

Bir yılda 3 kıtaya 3 kapak için gidildi. Asya, Moğolistan. Afrika, Madagaskar. Amerika, Brezilya.



2018 Haziran

Çiçekler Ne Anlatıyor? kapağı ile "100. Sayıda Yeni Yüzümüzle" ebat da muhteşa da genişletildi. Genç Hayat eki ile gençlere seslenildi.



2019 Ocak-Mart

Çin sayısı ile dünyanın en kalabalık ülkesi; Ashab-ı Kehf sayısı ile inancı için yola çıkanlar anlatıldı.



2020 Mart

1. 10. yaş için "Onu, okuyan anlar" sloganı ile 7'den 70'e rahat okunur bir dergi anlayışını devam ettiriyor.

2. Genç Hayat eki 22. sayısı ile gençlerin beğenisini topluyor.

3. 5 alanda 21 kitap ile kendi yazarlarının eserlerini İnsan ve Hayat Kitaplığında sergiliyor.

İNSAN VE HAYAT Farklı Coğrafya ve R

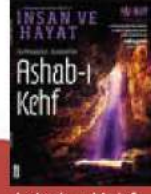
“Toplum hafızasını beraber temizleyelim.” sloganıyla yayın hayatına başlayan İnsan ve Hayat Dergisi, bugün 10. yaşına giriyor. Tıpkı bir bebek misali ilk adımlarımızı yavaş yavaş fakat kendinden emin attık; zaman zaman inişler, çıkışlar, engeller çıksa da karşımıza daima ayakta kalmayı, doğru bildiğimiz yoldan kopmamayı başardık.

İnsan ve Hayat'ın olduğu her yere, her coğrafyaya, her topluma dâhil olduk. Gizlenen olayları gün yüzüne çıkardık, saklı kalan hatıraları tekrar hatırladık, hatırlattık. Kâh Filipinler'deki insanların yanında onların ızdıraplarını hissettik kâh Moğolistan'daki zorlu eğitim koşullarına ışık tuttuk. Afrika'ya gittik; insan için bir damla suyun ne manalar içerebileceğini gördük. Isparta'ya gittik; bir kokunun peşine düştük. Alanya'da, tropikal meyve yetiştiriciliğinin içinde gizlenen merakı aradık. Urfa sokaklarında, tarihin dokusunu ve peygamberlerin kokusunu hissetmeye çalıştık. Dünyanın dört bir yanından insan manzaralarını, okurlarımız için sayfalarımıza taşıdık.

Dünyanın değişim rüzgârına kapılan 5 köyü araştırdık.



Bir kokunun peşinden gittik.



Ashab-ı Kehf ile korkmamak gerektiğini öğrendik.



Şifa arayışında, zeytin hasadındaydık.



Merakın, insanı nerelere götürebileceğini gördük.



Yörük çadırında, mücadelenin ne demek olduğunu anladık.



Yeşil Kıbrıs'ın talibinin çok, sahibin ise yok olduğunu gördük.



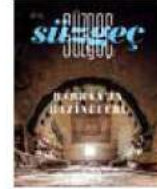
Tarsus'un güzellikleri arasında tarihin izinde yürüdük.



Diyarbakır'ın tarihinde, kardeşliği aradık.



Urfa sokaklarında tarihe ve kültüre dokunduk.



Harran'ın saklı hazinelerini birer birer sayfalarımıza taşıdık.

BÜYÜK SORUŞTURMA

Aile



1. Toplumdan İnsana Hayatın Merkezi: Aile

“Aile, toplumun merkezi, insanın da kaynağı” dedik ve çıktık mukaddes bir yolculuğa. Tam 10 yıldır birlikteyiz. Ailenin en küçük ferdi olarak girdik arınıza. Sizinle büyüdük. Beraber düştük, beraber kalktık, beraber güldük ve ağladık. Şimdi, 10 yılın ardından bitmeyen heyecan ve sönmeyen umutlarımızla yeniden sesleniyoruz: Merhaba!

2. Aileyi Kurtaracak Formül Ahlaka Yatırımdan Geçiyor

Bencillik, ferdiyetçilik, tatminsizlik, şiddet, kültür karmaşası, eğitim uyumsuzluğu gibi çok farklı sebeplerle parçalanmış ailelere mercek taktık. İnsanların birbirine tahammüllerinin azalmasına binaen artan boşanmalara odaklandık.



3. İnsanın Çocukla Ve Çocuksuz İmtihani “Tüp Bebek”

Ailelerin bebekle ve bebeksiz imtihanlarını ele aldığımız bu sayıda tedirgin edici değil; tarif edici, çözüm üretici noktalara ışık taktık. Çünkü maksadımız, inancımızdan taviz vermeden doğru tercihleri ortaya koymaktı.

4. Damat Nasıl Seçilir?

Eskiler ailenin uyumunu anlatırken, “Sac alışır hamur biter, gelin alışır ömür biter” demişler. Damat tarafından bakılarak söylenen bu atasözünün iki tür kullanımı daha var: “Sac alışır hamur biter, koca alışır ömür biter.” Bir de, “Fırın düzen alır, hamur biter; ev düzen alır, ömür biter.” Ömür gerçekten çok kısa ve bu kısa ömrü beraber geçirecek iki hayat arkadaşının aynı yuvada, aynı noktada buluşması çok önemli. Çünkü gelinin ve damadın birbirlerini seçip kuracakları bu yuva, nihayetinde insanı, toplumu ve geleceği inşa edecektir.



5. Ailenin Sezaryenle İmtihani

Dedik ki: Bedenen, zihnen, maddeten ve manen; sağlıklı toplumlar sağlıklı çocuklardan meydana gelir. Buradan hareketle; doğumlardaki bazı çıkmazlar ve Türkiye'nin sezaryen doğumda dünya birincisi olması; konuyu ele almamızı kaçınılmaz kıldı.



BÜYÜK SORUŞTURMA

Din



1. Oruç mu Açlık mı?

“Müslümanlar, karışık yemeğe pek ehemmiyet vermezlerdi.” değerlendirmesini yapan seyyahlar döneminde, modern hastaneler ve yetişmiş doktorlar olmamasına rağmen insanlar kendilerini kontrol edebiliyorlardı. Çünkü kontrollerinin kaynağı doktor tavsiyesi değil, Peygamber tavsiyesiydi. Yaşamak için değil de; âdeta yemek için yaşayanların dünyasında, inanç ve beslenme ilişkilerini enine boyuna ele aldık.

3. Her Namazın Bir Vakti, Her Vaktin Bir Hesabı Var

İnsan ve Hayat Dergisi olarak; “Her Namazın Bir Vakti, Her Vaktin Bir Hesabı Var” kapak konusunu ele aldık. Çünkü namaz vakitleri hakkındaki emirleri, tahrif edebileceklerine kendini inandıran izan ve irfan yoksunu bazı kişiler vardı. Bu kişiler hâlâ varlar. Bizler de dün olduğu gibi bugün de bu ilme sahip çıkmaya, titiz incelemelerle hakikatleri gözler önüne sermeye devam edeceğiz.



2. Peygamber Sevgisi Damarlarımıza İşlemiş

Peygamberimizin ayı olan Şaban-ı Şerifte duaya vesile olan, onlarca yazı yüzlerce mesaj bize ulaştı. Siz okurlarımız için yazı ve mesajları derleyip “Peygamber Efendimiz Özel Sayısını” oluşturduk.

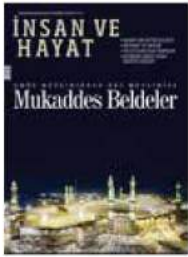


4. Kur'an-ı Kerim ve Hafızlık

Kur'an-ı Kerim ve Hafızlık, dosyamızla 1400 yıllık mukaddes kitabımız ile olan irtibatımızı kuvvetlendirdik. O'nu öğrenmek, O'nu öğretmek, O'nu anlamak, O'nu anlatmak ve O'nu yaşamak için okuduk, araştırdık, yazdık.

6. İlk Mushaf-ı Şerifler

Uzak coğrafyalardaki ilk mushaf-ı şeriflerin dünyasına yolculuk ettik. Merhale merhale, Kur'an-ı Kerim'in insanlık tarihi içindeki, dünden bugüne yolculuğunu anlamaya çalıştık.

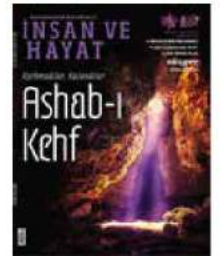


5. Mukaddes Beldeler

Müslümanları zehirleyen şeylere panzehir olan, temizleyen, tazeleyen ibadet: Hac ve umre... Her milletin “ümme” olduğu mukaddes beldeleri gündemimize aldık.

7. Korkmadılar, Kazandılar Ashab-ı Khef

Ashab-ı Khef'in mağarasına sığındık. O tarihten bugüne zalimin de mazlumun da değişmediğini gördük. İman muhafazasının da imanları imar edenleri de yapanları da yıkanları da gördük, okuduk, okuttuk ve anladık.

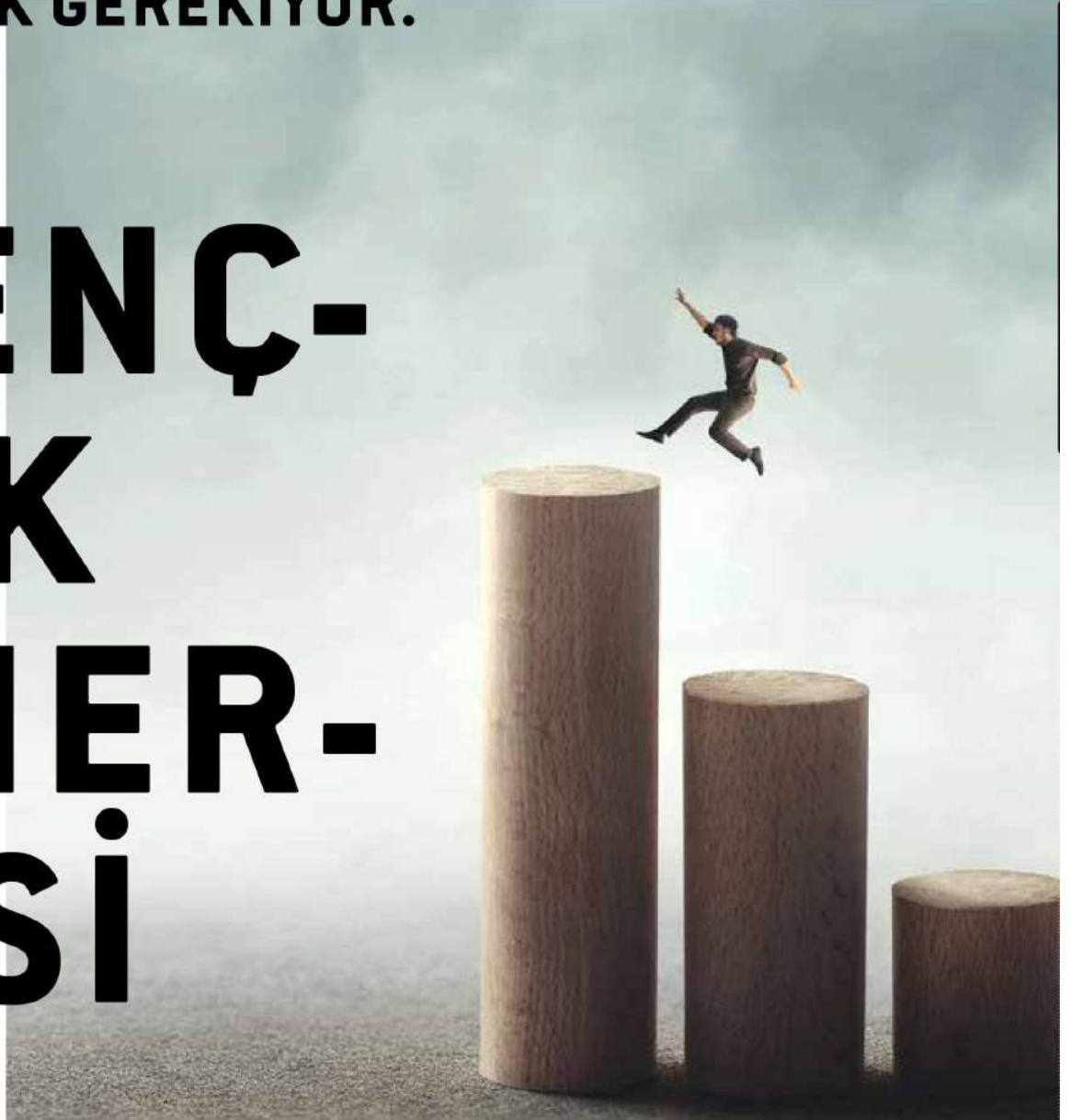


ÖMER UYSAL

**GENÇLİKTE KAZANILAN
İDEALLERİN EHEMMİYETİNİ
İDRAK EDEBİLMEK İÇİN, ÖNCE
GENÇLİĞİ ANA HATLARIYLA
GÖRMEK GEREKİYOR.**

**GENÇ-
LİK
ENER-
JİSİ**

30MART
2020



Kıyas teat

B

ir bebeğin, sırasıyla dokunma, koklama, tat alma, işitme ve görme hissiyatı gelişir. Arkasından çocuklukta, iradenin, düşüncenin ve karar vermenin sırası gelir. Tam delikanlılık yılları, ideallerin, adanmışlıkların belirginleşmeye başladığı yıllardır. Bu da 15 yaş civarındadır.

İdealsizlik, gayesizlik, bir amacı ve hedefi olmama

hastalığının tohumları, maalesef ilk defa çocukluk yıllarında atılır, gençlikte büyür.

Peygamber Efendimiz (sallallâhü aleyhi ve sellem), “Gençlik cinnetten bir şubedir.” (El musannef İbn Ebi Şeybe, Abdullah İbn Mesut Hazretleri) buyuruyorlar. Ergenlik Psikolojisi, bu dönemi araştıran bilim dalının adıdır. Ergenlik için “Fırtına Dönemi” kavramı zikredilir. Ergenlikte dört gelişim dikkat çeker. Sosyal gelişim, duygusal gelişim, büyük kas gelişimi, küçük kas gelişimi. Bu dört gelişimin tamamına yakınında hızlı bir değişim görülür. Yani 12-18 yaş arasında hayatın tamamını etkileyecek büyük değişim yaşanıyor. Hayatın onda birlik kısmı, onda dokuzunu etkiliyor. Ergenlik bittiğinde artık duygular, düşünceler, hareketler, beden ve ruh, sükûnet bulmaya başlamıştır. Çocukluk dönemindeki aşırı hareketler bitmiştir.

Ergenlikte gelişimin her biri, birbirini takip edemez. Büyük kas gelişimi tamamlanır ancak duygusal gelişim geride kalabilir. Buna gençlik marazları ya da eşgüdümlü olmayan gelişim deniliyor. Terside olabilir. Sosyal gelişimini tamamlamış, yetişkin gibi konuşan, düşünen, 12 yaşında çocuklar olabilir.

GENÇLİK ENERJİSİ İLE NE EKERSEN ...

Ergenlik yıllarının yaşandığı sırada müthiş bir kinestetik enerji ortaya çıkar. “Taşı sıkırsa suyunu çıkarır” deyiimi ve “Gençlikte taşırısın taşı, ihtiyarlayınca yersin tatlı aşı” atasözü, ortaya çıkan enerjinin dünden bugüne tanımlamasıdır.

Gençlik anında bu müthiş enerjinin geçici olduğu anlaşılıyor. Yetişkinler ne kadar iyi anlayıp anlatabilirlerse, Hazreti Allah’ın gençler kanalıyla topluma bahşettiği enerjinin kıymeti o nispette anlaşılabilir. Enerjiyi doğru kanalize etme, yaratılışın hak ettiği maksadına ulaştırma, gençliğin iradesinin terbiye edilmesi, hayat maksadının idealleştirilmesi gibi konular hep güngörmüş yetişkinlerin, eğitimcilerin ve ebeveynlerin, gençlerin halinden anlayarak, nasihatleri ve yönlendirmeleriyle oluyor.

Cinnet halindeki delikanlı; cevval, atılgan, cesaretlidir. Gençlik enerjisi, eğitim, hikmet, erdem, ahlâk ile yoğrulmazsa, cevvallık, şımarıklığa dönüşür. Cesaret ise genci bağımlılık gibi kötü alışkanlıklara sürükleyebilir. Atılgan ama şımarmamış genç, ideal gençtir.

GENÇLİK YILLARINDAKİ TERAZİLER

İnsan, doğumdan ölüme, bedenî ve ruhî birtakım safhalardan geçer. İlk ve son yıllar, insan için acizlik yıllarıyken gençlik yılları, her bakımdan insanın en güçlü olduğu dönemdir.

Gençlik, birtakım mesuliyetlerin yüklenilmeye başlandığı yıllardır. Birçok yük, safha safha gencin hayatına dâhil olmaya başlar. Kendine ve çevresine karşı mesuliyeti, genci arayışa sevk eder.

Aslında insanı harekete geçiren, ihtiyaçlarıdır. Çocukluk devresinde insanı meşgul etmeyen birçok şey, gencin zihnini yormaya başlar.

Hayatın dengesi, gençlik yıllarında teraziye vurulur. İyi-kötü, doğru-yanlış, ifrat ve tefrit gibi bütün zıtlar, genç bünyede

çifti eder. Genç, kendine verilen terbiyenin ve iradesinin tesiriyle bu zıtlar arasında gider gelir. Çoğu zaman yalpalar, kararsızdır. Ve o tutunamamışlığından kurtulmak için birtakım ahlâkî düsturlar arar. Güzel numune, bu devre için çok önemlidir. Ahlâkın öğrenilmesi ve insan kodlarına yazılması bu numuneler vasıtasıyla olur. Ahlâkî kuralların bir kitaptan okunması çok faydalıdır. Fakat bu ahlâkî kanunların hayat bulması, ancak onları yaşayan insanların oluşturduğu nezih ortamlarla mümkündür.

İDEALE GÖTÜREN ANLAM ARAYIŞI

İnsan hayatında, net bir şekilde anlam arayışı vardır. Çocukluk döneminde sorgulamalar başlar. Çocuk, biz nereden geldik, nereye gidiyoruz, diye sorgular. Her şeyin anlamını bulmaya çalışır, sorular sorar, cevaplar arar. Çocuklukta sorulan sorular, gençlikte daha da derinleşir. En temelde sorularda, kendine anlam arama hali vardır. Bu da "hayatın anlamı" olur. İdealden kastettiğimiz şey, o anlamı kurmaktır.

Gencin hayatın anlamını aradığı sırada, akran çevresi devreye girer. Halı dokumayı bilenler, bilirler. Öndeki desenlerin arkasında, göremediğimiz düğümler vardır. Önce ipler gerilmiş, nakışlar işlenmiştir. Öndeki güzel desenleri, arkada görünmeyen nakışlar ortaya çıkarmıştır. Her insanda bir nakış, süs, ideal, anlam vardır. Bazı çocuklar bu anlamları tek başlarına yakalamak zorunda kalırlar. Rol mo-

del olacak kimseleri yoktur. Sokakta yetişen çocukların çok farklı davranışlar sergilemesinin sebebi budur. Her genç, bir dokuyu tamamlamak ister, yarım kalmak istemez.

İşte gencin yetiştiği ortam, bu nakışları yakalayacağı anlamı tamamlamada ehemmiyetlidir. Güzel eğitim atmosferinde, maddi ve manevî güzellikleri teneffüs ederek yetiştiyse desenleri güzel olur. Kötü ortamda yetişen gencin davranışlarıyla ortaya çıkan desenlerse çirkindir.

Anlam varsa, bütünlük vardır. Anlam yoksa, bütünlük yoktur ve böyle durumlarda ruhî marazlar ortaya çıkar. İnsanın kopuşu, tutunamayı hep anlamdan kopmayla başlar. Anlamlandıramadıkları hayatta gençlerin enerjisi, dinamizmi boşa gittiği gibi zorbalık ve bağımlılık gibi kötü alışkanlıklara da yönelebilirler.

Gençliğin ahlâkî tereddüdünden belki her devirde şikâyet edilmiştir. İnsanoğlu mal ve mülkünü emanet edeceği gençliğin, aynı zamanda kendi ahlâkını da tevarüs (Miras alma) etmesini ister. Eğer gençlikte ahlâkî sukût varsa ihtiyar olanlar, telaşa kapılırlar. Bu telaşta da haklıdırlar.

Büyük insanlar daima gençliğe yönelmiştir. Çünkü takip ve taklit etmeye değer bulduğu fikre, genç, bütün varlığını feda eder. Her medeniyet muhakkak gençliğin enerjisiyle ileri gitmiştir. Kontrol edilmemiş bu enerji bazen tahrip edici olur.



İLGİNÇ BİR HATIRA

Son olarak şöyle ilginç bir hatırayı anlatmakta fayda var: Ergenliğin ilk yaşandığı yıllardır. Sınıfa giren öğretmen baştan sormaya başlar, “Büyüyünce ne olmak istiyorsun?” Öğretmen, pilot, astronot, bilim adamı olmak isteyenler çıkar. Çocuklardan birisi enteresan bir şey söyler. “Şehit olmak istiyorum öğretmenim.” der. İdeal ile hedefin birbirine karıştığı bir durum. Bu durumda, validesinin okuduğu kahramanlık hadiseleri oldukça etkili olmuştur.

Toplumsal bir derdinin, idealinin, hedefinin olması çok güzeldir. Bunun gençte olması ise harikuladedir. Eskiler “Hazreti Allah sana dert versin” diye dua ederlermiş. Tabii buradaki “dert” hastalık değildir. Uğruna hayatını adayabileceği yüksek ideal, himmeti âli olma ruhaniyetidir.

Gençliğin ideal sahibi olması, içinde bulunduğu toplum ve aile için son derece önemlidir. Bugünkü eğitimin temel problemi de budur. Beşikteki bebeğin nağmeli tıngırtılarla meşgul edilmesi, çocukların sinema salonlarına doldurulup zamanlarının öldürülmesi ya da hayat yolculukları kötü tarafa olan aktörler, artistler peşindeki gençlerin olduğu yerde, cemiyetin istikbalini katletmenin en kolay yolu bulunmuştur.

Duygular bulaşıcıdır. İdeal, duygularla ilgilidir. Mantık ve akıl, ideal sahibi yapmaz. İnsan, duygularıyla örülür. Özellikle bilinçaltı duyguları, hedefinde önemli yer tutar. Gençliğe ideal aşılacak isteyen, gencin duygularını anlamalıdır. Gencin duygu dünyasına dalabilen eğitimci, onun ruh mimarı olabilir. O, kendi ruhundan taşan alevle gencin meşalesini tutuşturabilir. Eğitimci, bir ruh mimarı olduğuna göre evvela o, ideal sahibi olmalıdır.

NE YAPMALI, NASIL DAVRANMALI?

Gençlik çağlarında gerektiği şekilde önem verilmezse, daha sonra bunun telâfisinin mümkün olmayacağı bilinmelidir. Daha ailede iken, eğitim başlamadan önce, ihmâl edilen çocuk, hırsızlık yapma, lüzumsuz konuşma, hile gibi çeşitli

KALİTELİ GENCİN VASIFLARI

- Hayat disiplini kazanmıştır.
- Ayaklarının üzerinde durabiliyordur; duramıyorsa bile bu yolda çaba gösteriyordur.
- Tembellikten ve uykuculuktan sıyrılabilmiştir.
- Gözü yemekte, eğlenmede, oyunda değil; bilimde, fende, gelecektedir.
- Aklı ışıklı mağazalarda, elbiselerde değil; kitaplarda, sanatta ve fikirlerdedir.

kötü huyları benimseyebilir. Daha sonra okul çağı geldiğinde, eğitimciler tarafından anlamları ve idealleri oluşturulmaz ise bu kötü alışkanlıkları artarak devam eder.

Gençlikte Kur’ân-ı Kerîm okunması, ibadet alışkanlıklarının ruha ulaşması, geçmiş zamanlardaki ibretlik hadiseler, Allah’a yakınlığıyla bilinen kimselerin kıssaları ve hayatları öğretilir. İyi insanlara karşı sevgi ve muhabbetin ilk tohumları atılmış olur. Böylece kötü alışkanlıklar, yerini güzellerine bırakır.

Eğitime başladığı sırada, hırsı, heyecanı, nefse hitap eden edebiyatçı ve şairlerin bu konuda yazdıkları, çocuğun saf ve temiz kalbine fesatlık tohumu ekeceğinden, çocukların bunlardan uzaklaştırılmaları gerekir. Çünkü onların bu durumu daha hiçbir şey öğrenmeyen çocukların saf, berrak ve verilen her şeyi kabul etmeye hazır zihinlerini bozar.

Eğer okulda, evde hatalı bir iş yapacak olursa, görmezlikten gelinmeli, kusur ve hataları araştırmamalı, açığa vurmamalıdır. Fazla yüz göz olma, onun vurdumduymaz olmasına yol açar. Çünkü genç, kusur işlediği zaman elinden geldiğince onu gizlemeye çalışır.

Yaptığı hatalara devam edecek olursa; ona, o işin yanlış olduğu anlatılmalı, insanların bu yaptığını duydukları takdirde kendisinin nasıl mahcup duruma düşeceği hatırlatılmalıdır. Nasihatın, etki etmediği zamanlarda, gerekiyorsa ikaz edilmelidir.

Eğitimci ya da baba, gence karşı gayet ağır davranmalı, her önüne geldiği zaman onu azarlayıp bağırmasın. Annesi, yaramazlık yaparsa babasının etkin otoritesi, kötü ve hoşla gitmeyen işler yapmasına engel olmada kullanılmalıdır.